

Stajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 kron, za Ogrsko
5 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnina z ozi-
rom na visokost pošti-
nine. Naročnina je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slojše štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2:50
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptuj v nedeljo dne 26. marca 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Italijani so svoje napade vstavili. — Pri naših napadih smo vjeli blizu
1000 Italijanov. — Nemci vjeli pri Verdunu okoli 3000 Francozov. —
Velika zmaga Hindenburga; čez 9200 mrtvih Rusov. — Ruski napadi
na celi fronti od Rige do rumunske meje vstavljeni.

Italijani svoje napade vstavili.

(Avstrijsko uradno poročilo od
petka).

K.B. Dunaj, 17. marca. Uradno se danes
razglasa:

Rusko bojišče. Na raznih točkah
Strya-fronte uspešni boji prednjih straž.
Zapadno od Tarnopola vsilile so pri temu
naše čete v rusko prednjo postojanko, vjele
so enega praporščaka in 67 mož ter zaplenile
eno strojno puško in 4 metalce min.

Italijansko bojišče. Italijani
so svoje brezplodne napade ob So-
čini fronti vstavili. Tudi tokrat osta-
la je naša postojanka trdno v naši
lasti.

Južno-vzhodno bojišče. Nespre-
menjeno.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.B. Berlin, 17. marca (W.B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Šest angleških raz-
strelb južno od Loosa ostalo je brezuspešnih.
V raznih oddelkih Champagne ter med
Maaso in Mosel ljuti artiljerijski boji. —
V pokrajini Maase šel je nasprotnik, neka
sveža divizija, ki je bila kot 27. od začetka bo-
jev na tem razmeroma ozkem prostoru v fronti
šteta, — opetovano proti našim postojankam na
visočini „Toter Mann“. Pri prvemu brez
artiljerijske priprave poskušnemu napadu došlo
so posamezne kompanije do naših črt, kjer so
bili maloštevilni, od njih neranjeni ljudje vjeti.
Drugi sunek končal je že v našem zatvornem
ognju.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Položaj je v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

450 Italijanov vjetih.

(Avstrijsko uradno poročilo od
sobote.)

K.B. Dunaj, 18. marca. — Uradno se da-
nes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bo-
jišče. Ničesar posebnega pomena.

Italijansko bojišče. Na spodnji
Soči prišlo je včeraj le pri Selzu do napa-
dalnih poskusov slabjših italijanskih sil, ki so
bile ob obrambah zavrnjene. Tudi ogenj topov,
minskih metalcev in ročnih granat ni šel čez
navadno mero. Tembolj živahno pa je bilo de-
lovanje obojestranske artiljerije v prostorih Tol-
minain Flitscha ter v Sela-oddelku.
Na severnem delu bolniškega mo-
stičja napadle so naše čete in so zavzele
neko sovražno postojanko; vjele so 449 Ita-
lijancev, med njimi 16 oficirjev, za-
plenile pa 3 strojne puške in enega
metalca min. — Ob tirolski fronti
vršili so se ob Monte Pianu, Col di
Lana, pri Rivi in v Judikarijah zmerni
topovski boji.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.B. Berlin, 18. marca. (W.B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri menjajoči ja-
snosti je bilo obojestransko bojovno delovanje
včeraj manj živahno.

Vzhodno bojišče. Artiljerijski ogenj
v pokrajini na obeh straneh jezera Narocz
postal je prav živahen. Neki slabotni ponočni
ruski sunek severno jezera Miadciol bil je
lahko zavrnjen.

Balkansko bojišče. Južno-zapadno
od Doicaususa prišlo je do brezpomembnih
patruljskih prask.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijani streljajo na bolnišnice. — En francoski razruševalec potopljen.

K.B. Dunaj, 19. marca. Uradno se da-
nes razglasa:

Dne 18. marca dopoldne bila je nedaleč od
Šibenika naša bolnišnična ladja
„Elektra“ od nekega sovražnega podmorskega
čolna pri dobri jasnosti vremena in svet-
lem solncu brez vsacega svarila dvakrat s tor-
pedom lancirana; enkrat je bila zadeta in težko
poškodovana. En mornar je utonil, dve bolniški
sestri „Rdečega križa“ pa ste težko ranjeni. Huj-
šega prestopka mednarodnega prava na morju
si pač ni mogoče misliti!

Istega dopoldneva je eden naših pod-
morskih čolnov pred Durazzo om torpediral
nekega torpednega razruševalca tipo „Fourche“.
Razruševalec se je potopil v eni minuti.

Mornariško poveljništvo.

Veliki boji na Ruskem in proti Italiji.

(Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.)

K.B. Dunaj, 19. marca. Iz vojnega tis-
kovnega stana se poroča:

Rusko bojišče. Ob Dnjestrui in ob
besarabski fronti živahnejše sovražno arti-
ljerijsko delovanje. Mostua šanca pri Usziec-
ku stala je ponoči pod močnim ognjem minskih
metalcev. Danes zjutraj razstrelil je sovražnik
po artiljerijski pripravi mino; potem je sledil
napad z ročnimi granatami. Vsled razstrelbe
moralo se je sredino obrambene črte v šanci
nekaj zavzeti. Vsi drugi napadi so bili o dbiti,
pri čemur smo nekaj Rusov vjeli.

Italijansko bojišče. Razmerni mir
na spodnji Soči traja naprej. Naša pomorska
letala oblozila so italijanske baterije ob Sdob-
ba-izlivu opetovano z bombami. — Mesto Go-
rica bilo je od sovražnika zopet iz najtežjega
kalibra obstreljevano. — Ob tolminskem
mostičju nadaljevale so naše čete svoje na-
pade uspešno; vsilile so čez cesto Selo-

Ciginj in zapadno od S. Maria naprej ter zavrnili več napadov na zavzeto postojanko. Tudi na južni strani Mrzlega vrha bil je sovražnik iz neke utrdbe vržen; bežal je do Gabrije. V teh bojih se je nadaljnjih 293 Italijanov vjelo. Artiljerijsko delovanje ob koroški fronti povišalo se je v Selo-oddelku in se je raztegnilo tudi na kar-niške visočine. Dolomitna fronta, zlasti prostor od Coldi Lana, potem naše postojanke pri Mater v Sugana-dolini in posamezne točke zapadne tirolske fronte stale so istotako pod živahnim sovražnim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. Mir.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Velika zmaga Hindenburga. — 9270 Rusov padlo.

(Nemško uradno poročilo od nedelje.)

K.-B. Berlin, 19. marca. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno-vzhodno od Vermelles vzeli smo Angležem po učinkujoči pripravi z artiljerijskim ognjem in s 5 uspešnimi razstrelbami manjše, od njih dne 2. marca v minskem boju pridobljene postojanke. Od večinoma zasute posadke vjeli smo še 30 živih. Protinapadi so se izjalovili. — Mesto Lens dobilo je zopet težki angleški ogenj. — Medtem ko je tudi večerajšnji dan na levem bregu Maase brez posebnih dogodkov potekel, bili so napadalni poskusi Francozov danes zjutraj proti „Toter Mann“ in vzhodno v kali zadušeni. Na desnem bregu povišalo se je artiljerijsko delovanje mestoma do znatne ljutosti. Obenem so se razvili na raznih točkah južno trdnjave Donaumont in zapadno vasi Vaux bližinski boji za posamezne obrambene uredbe, ki še niso končani. — Iz Francozom pri gozdarstvu Thiaville dne 4. marca pripuščene postojanke bili so po nekem nemškem oddelku večeraj zopet prepodeni. Naši ljudje so uničili sovražne točke, vjeli 41 mož in se vrnili v svoje jake. — Poizvedovalno in napadalno delovanje letalcev je bilo na obeh straneh jako živahno. Naši letalci napadli so železniške naprave ob progah Clermont-Verdun in Epinal-Lure-Vesoul ter južno od Dijona. S sovražnim metanjem bomb na Metz bili so trije civilisti ranjeni. — Iz nekega brodogra, ki je napadlo Mülhausen in Wabsheim, bila so 4 letala v zračnem boju sestreljena. Letalci so mrtvi. Žrtev napada med prebivalstvom je 7 mrtvih in 13 ranjenih. V Habsteinu bil je en vojak usmrčen.

Vzhodno bojišče. Pričakovani ruski napadi so na frontah Driswjaty-jezero-Potawy in na obeh straneh jezera Narocz veliko ljutostjo zapričeli. Na vseh krajih bil je sovražnik pod izredno velikimi izgubami gladko zavrnjen. Samo pred našimi postojankami

na obeh straneh Narocz-jezera nastalo se je 9270 padlih Rusov. Lastne izgube so male. — Južno od Wiszniew-jezera prišlo je le do poojstrenih artiljerijskih bojev.

Balkansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen. Ena naših zračnih ladij je v noči na 18. marca ententno flotiljo pri Karaburnu južno od Salonika napadla.

Vrhovno armadno vodstvo.

Od 1. marca potopljenih 19 ladij s 40.000 tonami.

K.-B. Berlin, 19. marca. (W.-B.) Kakor izvemo na pristojnem mestu, je bilo po doslej došlih poročilih v času od 1. do 18. marca t. l. 19 sovražnih ladij z okroglo 40.000 bruto-registerskimi tonami od nemških podmorskih čolnov potopljenih.

Nemški letalci zopet nad Anglijo.

K.-B. Berlin, 20. marca. Wolffov urad poroča:

Neko brodogra naših pomorskih letal obmetalo je večeraj popoldne vojaške naprave v Doveru, Dealu, Ramsgatu vkljub močnemu obstreljevanju od baterij na zemlji izdatno z bombami. Opazilo se je, da se je mnogokrat z jako dobrim učinkom zadelo. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Junaški boji proti Rusom. — Napadi na Italijane.

(Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.)

K.-B. Dunaj, 20. marca. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Večeraj zvečer se je po 6 mesečni hrabri obrambi do kupa razvalin razstreljeno mostno šančo severno zapadno od Uscieczko izpraznilo. Čeprav se je Rusom že v prvih jutranjih urah posrečilo, razstreliti 300 metrov široko odprtino, izdržala je — od 8 kratne premočn napadana — posadka brez ozira na izgube še 7 ur v najljutejšem topovskem in infanterijskem ognju. Šele ob 5. uri popoldne odločil se je njen poveljnik oberst Planckh, izprazniti celo razrušeno šančo. Manjši oddelki in ranjenci prišli so v čolnih na južni breg Dnjestra. Kmalu pa se je moralo tudi pod koncentričnim ognjem sovražnika prevažanje opustiti; iz cesarskih dragoncev ter saperjev sestavljeni četi preostajala je — ako se ni hotela pustiti vjeti — le ena pot: morala se je na severnem bregu Dnjestra skozi od sovražnika močno zasedeni kraj Uscieczko k našim na visočinah severno od Zalescziki vgnezditi četam predreti. Marš sredi skozi sovražno postojanko se je posrečilo. Pod varstvom noči peljal je oberst Planckh

svoje junaške čete do naših prednjih pozicij, ki so verno zapadno od Zalescziki, kjer napadu pred zjutraj dospelo. Boji za mostno linijo le od Uscieczko ostali bodejoji njih regim komaj častni list v zgodovini Balka vojnesile.

Italijansko bojišče. Ob g kem mostičju bila je večeraj dopoldne postojanka pred južnim delom visočine gora zažgana. Popoldne vzela je naša rija sovražno fronto pred mostičjem pod tejši ogenj. Ponoči bil je sovražnik iz nekega pred Pevmo prepoden. Boji ob toli kem mostičju trajajo naprej. Pridobi poatojanke ostale so v naši številu tukaj vjetih narastlo je številozaplenjenih strojnih na 7. — Več sovražnih napadov na vrh in Krn so se izjalovili. Tudi v bonu zavzele so naše čete eno stojanko. Pri temu padlo je 14 ilijanov in dve strojni puški (na) in roke. — Živahno delovanje ob k meji traja naprej. — V tirol reljevanju obmejnem okrožju držal je sovražnik Coldi Lana in neksj točk na južni spremljen

Južno-vzhodno bojišče. X menjeno.

Namestnik generalštabnega
pl. Höfer, fml.

Nemški boji na vzhodu in zapadu.

(Nemško uradno poročilo od pondeljka.)

K.-B. Berlin, 20. marca. (W.-B.)

kega glavnega stana se poroča:
Zapadno bojišče. Pospeševanje i dobrih opazovalnih razmerah bilo je obopolni vsoko artiljerijsko in letalno delovanje jako živahno. V pokrajini Maase in v planoti Woerococovali so se tudi večeraj artiljerijski boji na izgubljutosti. Da bi naša nadaljna pripravljala dva r proti sovražnim obrambnim napravam z 2500 krajini trdnjave Donaumont in vasi nogo š preprečili, zapričeli so Francozi z deli nekotisunkipripeljane divizije proti vasi Vaux nekobenega uspešni protinapad. Bili so pod teledodo. V izgubami zavrnjeni. — V zračnem bespremenstrelil je lajtnant pl. Althausen čez so. Vzh črto zapadno od Lihonsa svoje četrijnant Bölke pa čez Fort-gozdom nažno od Bregu Maase svoje dvanajsto letalo. Polj, istota a koba v zračnem boju pri Cuisy zapadno Fort ostala dva pa po ognju naših odpornih Eno je padlo goreče pri Reimsu, drvečkrat se preobračajoče v pokrajini de Sept tesno za sovražno črto na zega naprej

Vzhodno bojišče. Brez ozira like izgube napadli so Rusi tudi večerjavano z močnimi silami na obeh straneh stawy in med jezeroma Narocz ter Bal

Vrag in huda ženska.

Spisal Franc Farga.

Neki mož, kateremu je nebo podarilo grozno hudo žensko, šel je nekega dne z njo mimo travnika, ki je bil ravnokar pokosen. „Žena, pogledj, kako lepo so ta travnik pokosili. Pridno delo!“ — „Ali si slep?“ odgovorila je žena. „To ni pokoseno, to je kratkoma postrizeno s škarnjami!“ — „Za Boga, žena, kdo bi se pač trudil, da bi travnik strigel? To je košeno, saj se vidi še sledove kose!“ Zaradi tega sta se pričela pripraviti in končno dal je mož svoji ženi klofuto ter ji je zapovedal molčati. Ali hudobna baba ni hotela ubogati; frotala je možu s prstami pod nosom in vpila vedno: „Strizeno, strizeno, strizeno!“ Medtem je šla naprej, gledala pa z jeznim obrazom na moža, ki jo je zasledoval. Tako je padla v veliko zemeljsko jamo, ki je bila skrita od visoke trave; zavpila je in izginila v globočini.

„Prav se ti je zgodilo!“ zavpil je mož za njo in šel zadovoljen svojo pot naprej, brez da bi se še enkrat obrnil. Par dni pozneje pa ga

je le usmiljenje prišlo in mislil si je: „Potegnil je bodem iz jame, ako še živi. Sicer je samo ženska, ali to se ne da spremeniti; morda se je zdaj tudi poboljšala.“ Pastil je vrv v zemeljsko jamo in zavpil ženi, da si naj vrv okoli trupla naveže. Ko je čutil težo na vrvi, pričel je vleči. Kako veliko pa je bilo njegovo preseenečenje, ko je zagledal namesto svoje žene vraga, ki je nosil na eni strani svojo naravno črno barvo, na drugi strani pa je bil bel kot jagnje. Hotel je vrv izpustiti, ali vrag je prosil jokavo: „Ne izpusti me! Bodi moj brat, poplačati ti hočem bogato, — ali ubij me raje, kakor da me zopet izpustiš!“ Mož je imel usmiljenje in ko je vrag vidil, da je rešen, moral mu je povedati, koga je hotel iz jame rešiti. „Kako, brat!“ zavpil je vrag, ko je mož svojo pripovedko dokončal, „to je bila tvoja žena? Kako si le mogel z njo živeti?! Dolgo časa je že, odkar sem padel v ta prepad. Navadil sem se počasi na mojo usodo. Ali odkar mi je tvoja presneta baba na glavo padla, postalo je to res peklensko življenje! Ona bi me bila kmalu umorila; moral sem biti vedno stisnjen v kotu

in, kakor vidiš, sem na eni strani čisto udarcev te copernice... Pusti tvojo ženo, je, in hočem ti za mojo rešitev podeliti talir.

Vrag je poiskal neke zelenjave, ki jo možu in je rekel: „Vzemi te zelenjave. Jaz dem šel v truplo kraljeve hčerke, in zdaj ho menih in popi prihajali bodo iz vseh kot žave, da me preženejo. Ali jaz ne bodem odšel, dokler ne prideš ti. Napraviti se za tujega zdravnika. Pomolil bodeš bolni zelenjavo pod nosen in potem bodem jaz Seveda ti bode dal kralj svojo hčerko, se bodeš z njim v vladanju.“ Mož je z zelenjavo v žep, vzel od svojega vrazjega slovo in odšel.

Nekaj časa pozneje, ko je čul o kraljeve hčerke, šel je v grad, kjer je od nikov in popov kar mrgolelo. Eni so se tovali in so mešali tisočero zdravilnih drugi so molili in peli litanije z gro glasom, da bi vrag zbežal. Ali ta je divjal, kajti princesinja je vpila kakor po obsedena.

Peljali so moža z njegovo potno v

njev. Napad je bil popolnoma brezuspešen. V pokrajini od Widzy sunile so nemške čete naprej in so vrgle sovražne oddelke nazaj, ki so se skušali po včeraj napravljenem napadu pred našo fronto držati. Pri temu so vjele 1 oficirja in 280 mož od 7 različnih regimentov.

Balkanako bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 21. marca. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Bojevo delovanje je mestoma povišano, zlasti pri armadi Pflanz-Baltin.

Italijansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen. Sovražni napadi na od nas zavzeto postojanko ob Rombonu in Mrzlem vrhu bili so zavrženi. Pri nekem novem podjetju ob Rombonu smo zopet 81 Italijanov vjeli.

Južno-vzhodno bojišče. Naši letalci pojavili so se ponoči nad Vloro (Valona) in so obmetali uspešno pristanišče ter taborišče čet z bombami. Vkljub ljutemu obstreljevanju so se vrtnili nepoškodovani nazaj. Položaj na Črnogorskem in v Albaniji nespremenjeno miren.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemci zopet 2500 Francozov vjeli. — Krvave ruske izgube.

(Nemško uradno poročilo od torka)

K.-B. Berlin, 21. marca (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno Maase vzeli so v naskoku po skrbni pripravi bavarski regimenti in württemberški deželnoobrambeni bataljoni vso močno izidano postojanko Francozov in obgozdu severno-vzhodno od Avocourta. Poleg znatnih krvavih izgub izgubil je sovražnik 32 oficirjev, med njimi dva regimentska komanderja in čez 2500 mož na neranjenih vjetih ter mnogo še neprešetega vojnega orožja. Protisunki, ki jih je poskusil, mu niso prinesli nobenega dobička, pač pa nadaljno težko škodo. Vzhodno od Maase je bojovna slika nespremenjena.

Vzhodno bojišče. Rusi raztegujejo svoj napad tudi na najskečajnejše severno krilo. Južno od Rige bili so krvavo zavrženi, istotako v Duna-fronti in zapadno od Jakobstadta. Proti nemški fronti severno-zapadno od Postawy in med jezeroma Narocz ter Wiczeniew obračali so dan in noč posebno močne a brezuspešne napade. Izgube sovražnika odgovarjajo porabi množice ljudi. Daleč naprej potisnjeni ozki del naše fronte južno jezera Narocza smo v preprečenje obsegajočega ognja na višotine pri Blisneki nazaj vzeli.

Balkanako bojišče. Razven brezpo-

membnih patroljskih prask ob grški meji je položaj nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Nad Zeppelin.“

K.-B. Kopenhagen, 21. marca. „Rječ“ poroča: V prostoru od Rige vlada posebno delovanje. Nemci rabijo zdaj „Nad-Zeppeline“ (Überzeppeline), od katerih mečejo požarne bombe uničujočega vpliva. Te zračne ladje imajo namesto cigarne oblike ono ribe. Pokrite so s sivosebrnim prahom aluminija in se jih tudi po dnevu ne more razločiti od atmosfere.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 22. marca. Uradno se razglasa:

Rusko bojišče. Delovanje nasprotnika bilo je včeraj na vsej severno-vzhodni fronti živahnije. Naše postojanke so stale pod ognjem sovražnih topov. Ob Strypi in v oddelku Kormin sunili so ruski infant. oddelki naprej. Bili so povsod vrženi. V vzhodni Galiciji izgubila je pri enem takim sunku neka ruska bojovna črta v moči enega bataljona na mrtvih 3 oficirje in čez 150 mož, na vjetih pa 100 mož. Pri nas je bilo le malo ljudi ranjenih.

Italijansko bojišče. Včerajšnji dan je mirno potekel.

Južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 22. marca. Wolffova uradna pisarna poroča iz velikega glavnega stana:

Zapadno bojišče. Pri napadu od 20. marca severno-vzhodno od Avocourt sledečim pospravljanju bojnega polja in zavzetju nadaljnih sovražnih jarkov izven gozdne pokrajine, je število tam prijetih neranjenih vjetih narastlo na 58 oficirjev in 2914 mož. — Artiljerijski boji na obeh straneh Maase trajali so pri le mimogredočemu opešanju z ljutostjo naprej. — Pri Oberseptu so Francozi še enkrat poskusili, izravnati svoj poraz od 13. februarja. Z znatnimi krvavimi izgubami bili so napadalci nazaj vrženi. — Trije sovražni letalni stroji bili so severno od Verduna v zračnem boju iz boja postavljeni; dva od njih sta padla na zemljo severno-vzhodno od Saougeux za našo fronto, tretje pa goreče onkray sovražne črte. Lajtnant Bölke je s tem svoje trinajsto, lajtnant Parschau pa svoje četrto sovražno letalo sestrelil.

Vzhodno bojišče. Velika napadala podjetja Rusov so na razširjenosti še pridobila. Napadalne točke postale so številnejše. Sunki sami sledili so na raznih krajih nepretrgano dan in noč. Najmočnejši napad veljal je zopet fronti severno-zapadno od Postawy. Tukaj so dosegle sovražne izgube celo priruške vporabi mno-

Ali sosedni kralj ni bil s tem zadovoljen in je grozil z vojsko, ako se njegovi želji ne ustreže. Tako ni preostajalo možu družega nego v bogati.

Ko je vstopil v sobo tuje princesinje, zakričal je vrag: „Ej, nesrečnej, ali ti nisem prepovedal, da mi prideš še kdaj v bližino? Beži, ako ti je tvoje življenje drago!“

„Ne bodi hud, vragji bratec“, odgovoril mu je mož; „saj ne prihajam, da bi te prepo-dil. Prihajam le, da se s tabo posvetujem. Pomisli, midva sva v lepi tiski... Moja prva žena je nšla iz zemeljske jame in naju zasleduje, da bi se masčevala. Zlasti nate je jezna, ker si svoj čas preprečil, da bi jo bil rešil!“

„Kaj čujem! Tvoja žena je prosta?!“ zatulil je vrag... In njegova groza je bila tako velika, da je takoj iz trupa princesinje zletel in do morskakega obrežja bežal; tam je skočil z glavo naprej v valovje. In od tega časa se vrag ni nikdar več med ljudmi pokazal...

(„Deutsches Nordmährerblatt.“)

žic povsem izredno visokost. Pri nekem uspešnem protisunku na nekem malem vlnnem mestu vjeli smo 11 ruskih oficirjev in 573 mož. Pa tudi pri mnogih drugih bojih južno in južno-vzhodno od Rige, pri Friedrichstadtu, južno in južno-zapadno od Jakobstadta, južno od Dünaburga, severno od Witaya, med jezeroma Narocz in Wišniev zavrnile so naše čete sovražnika pod največjimi izgubami za njega gladko nazaj. Pri protinapadu smo vjeli še 660 Rusov. Na prav nobenem kraju se ni posrečilo Rusom doseči katerikoli uspeh. Lastne izgube so neznatne.

Balkanako bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Morska bitka.

K.-B. Berlin, 20. marca (W.-B.) Pred flandrijskim obrežjem vršil se je dne 20. marca jutraj za nas (Nemce) uspešni boj med tremi nemškimi torpedovkami in eno divizijo peterih angleških razruševalcev. Nasprotnik je boj končal, ker je bil večkrat polno zadet, in je v hitri vožnji odplul. Na naši strani le brezpomembna poškodovanja.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Kdor na trdem trupu ali zapiranju trpi, zamore pridobiti olajšavo z rabo odvajalnega sredstva. Vsakdo pa naj bi vedel, da imamo dve vrsti odvajalnih sredstev. Drastično učinkujoče in milo vplivajoče. Drastična odvajalna sredstva imajo mnogokrat oškodovanje črevesja kot posledica in se jih mora vsled tega le s skrajno previdnostjo jemati. Pod milo učinkujočimi odvajalnimi sredstvi, ki črevesju ne škodujejo in so sploh popolnoma neškodljiva, zavzemajo Fellerjeve železode okrepčujoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice prvo stopinjo. Pospešujejo tek in prebavo in jih tudi žene in otroci radi jemljejo. V nobeni hiši naj bi ne manjkale, da so v potrebi, pri zavziranju težko prebavnih jedil ali težavah v želodcu vedno pri roki. 6 skatljic pošlje povsod franco za samo 4 K 40 h lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg, št. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esenci fluid z zn. „Elsa“-fluid, blagodejno sredstvo za obdrnjenje, 12 steklenic za 6 kron franco, zamore se obenem naročiti. Cela množina priznanj dokazuje, kako priljubljen je Fellerjev „Elsa“-fluid, posebno kot preprečevalno sredstvo za zdrave in pomočnik zoper bolečine pri onih, ki so postali vsled prepiha, prehlajenja, mokrote bolani.

454

(ei)

Poveljnik parnika „Möwe“.

Poročali smo v zadnjih številkah o velikih uspehih nemškega vojnega parnika „Möwe“, ki je predrl črto angleško-francoskih vojnih parnikov, potopil v Atlantskem morju celo vrsto so-

Korvettenkapitan Graf zu Dohna-Schlodien

vražnih ladij in se konečno srečno zopet v domači pristan rešil. Poveljnik tega hrabrega nemškega parnika je korvetni kapitan grof zu Dohna-Schlodien, katerega sliko danes prinašamo.

Kmet in draginja.

Mi smo odkritosrčni in nepristranski; zato obsojamo tudi kmeta, ako draži življenska sredstva na oderuški način. Ali na to plitvo stališče se pa ne moremo postaviti, kakor da bi bil kmet edini povzročitelj splošne draginje. J. Berger piše v „Land Zeitung“ prav značilno in resnično: „V tem času so se cene za krmilna sredstva od 100 do 500 procentov povišale. Koruza in koruzni šrot, ki je koštal prej

14 do 16 vin. za kilogram, se še za 50, 60, ja 80 vin. ena kila prodaja. (Najlepša pšenica pa stane 34 vin. ena kila). To je zvišanje cen od 4 do 500 procentov! O kaznovanju prodajalcev pa se še ni ničesar slišalo. Ojnatu pogačo, melase in druga krmilna sredstva so vsa za 100 procentov in še več narastla. Ako hoče kmet mleko, puter in meso proizvajati, potem mora ta krmilna sredstva kupiti, kajti od slame in nekaj mrve krava le živi, mleka pa ne daje in meso izgubi. Ako se pregleda cene krmilnih sredstev obenem s cenami kmetijskih pridelkov, izpoznaš, da vsak lajik neopravičenost gotovih kazni. Pa še par slučajev! Preje je koštalo par čevljev 12 kron, danes 30 (tudi več) kron, par škornjev stalo je preje 30, danes pa 75 kron. Pri temu pa cene surovine za usnje, namreč kož niso posebno poskočile. Fabrikanti usnja in čevljev pa zaslužijo med vojno milijone. O kaznovanju zaradi navijanja cen pa se pri njih ne sliši. Zakaj so cene za kalijev sol, Tomažev moko, amonijak itd. tako znatno poskočile? Surovina je tukaj kakor preje, izdelovanje ne stane toliko več; zakaj mora kmet zagnoj, ki ga morameti za intenzivno izorpanje zemlje, tako visoke cene plačevati? Zakaj se tukaj ne določi najvišjih cen, čeprav se je to tolikokrat zahtevalo? Tako pa je z vsem, kar mora kmet kupiti. Zadnji čas ni bilo dobiti špirta in ruma. Zakaj? Reklo se je, da ga ni. Pravi vzrok pa je bil, da se je čakalo na zopetno zvišanje cen. Takoj potem ponudila je neka dunajska firma v „N. Wiener Tagblattu“ — 4 vagone ruma na prodaj!! Kaznovana brzokone ne bode, čeprav je to velikanska množina le zaradi tega nazaj držala, ker je hotela po zvišanju cen profitirati. Ako pa si kmet obdrži en cent ovsu več nazaj, da njegovi konji pri poljskem delu ne poginejo, ni nobenega usmiljenja. Mi kmetje smo dobri patrijoti. Žrtve, ki jih moramo domovini prinašati, prinašamo radi. Ali ako take stvari opazujemo, postanemo opravičeno nevoljni in zahtevamo zato glasno: **ednaka pravica za vse!**

Gallieni.

Na Francoskem se je pričakovalo že dolgo odstop vojnega ministra generala Gallieni, katerega sliko danes prinašamo. Prave vzroke odstopa tega vplivnega moža francoske cenzura seveda ne pusti objaviti. Nepristranski listi ho-

General Gallieni

čejo vedeti, da tiči pravi vzrok v nasprotju med vojnimi ministrom Gallieni ter vodilnim vojaškim osebami. S padcem Gallienija pade tudi ena največjih vojnih nad francoske republike.

Resnici prosta pot!

Prav čudne zmešnjave povzročila je svetovna vojna v nekaterih središčih katoliške misli. Prisiljeni smo, napraviti par opomb; pa te opombe se samoumevno ne tičejo katoliške vere, marveč le posameznih cerkvenih dostojanstvenikov, ki igrajo nam neprijetno vlogo. Resnici prosta pot! Nam se gre zdaj v prvi

vrsti za ogroženo domovino in zato ne moremo molčati, pa čeprav bodejo farizeji s prsti za nami kazali...

Rimski papež je posredoval med vojno, jočimi se državami glede izmenjave neozdravljivih ranjenih vojnovejnih vojakov. Imel je pri temu nekaj uspeha. Dobro! Rimski papež je hotel posredovati mirovna pogajanja, kar se mu seveda ni posrečilo. Dobro! Rimski papež je naročil splošne molitve za mir. Dobro!... Glasom časniških poročil pa je rimski papež daroval tudi večje svote iz lastnih sredstev za vojno-oskrbovalne namene naših sovražnikov. Tudi tega ne bomo kritikovali, kajti papež je po svoji krvi Italijan. Kritikovati pa moramo postopanje posameznih cerkvenih dostojanstvenikov v sovražnem inozemstvu.

Kako stoji stvar? Anglija ni rimsko katoliška; Rusija istotako ne; Srbija in Črnogorska istotako ne; Japonska tudi ne; na Francoskem so pred par leti ločili državo od cerkve in vladujoči Francozi so vrgli krucifiks iz šol; Italijo so katoliški krogi vedno nazivljali kot roparico papeža, ki je oplenila Svetemu očetu posvetno državo in ga drži kot nekakega vjetnika v vaticanu; v Belgiji so peljali mogočni socialisti brezobzirni boj proti katoličanstvu; Srbi in Črnogorci pa so pomorili na tisoče katoliških Albancev samo zaradi njih vere, med njimi tudi frančiškane in druge duhovnike... Temu nasproti stoji Avstro-Ogrska, ki je bila nekak eldorado katoličanstva, najzvestejši pristaš rimske prestolice!

Mi gotovo ne zahtevamo, da naj bi rimski papež potegnil z nami; on je pastir vsega katoličanstva in pastir mora biti pravičen napram vsem ovcam v čredi. Zahtevamo edino — ednako pravico za vse!

Pred kratkim so objavili časopisi brzojav, da je rimski papež sprejel bivšega arabskega ministrskega predsednika Pasića, enega glavnih povzročiteljev svetovne vojne. Kaj je ta stari pravoslavni lišjak s svojimi krvavimi kremplji pri Sv. očetu iskal? Kako, na kakšni način in v kateri smeri je hotel nanj vplivati? Javnost o vsem tem ničesar ne ve in morda tudi ničesar izvedela ne bode. Javnost le upa, da je papež svoji nepristranski nalogi zvest ostal...

Razburljiv za nas in za naše zaveznike pa je slučaj belgijskega kardinala Mercierja. Ta vrhovni dostojanstvenik belgijskih katoličanov izvršuje zdaj že mesece sem dela politične hujskarje in duševnega zastupljenja studencov. Mercier je glavni činitelj protinemške in protisrbijske gonje med katoliško duhovščino in pravi Mefisto zvijače ter podlosti. Njegovi pastirski listi ne vsebujejo drugega nego sovraštvo proti nam in našim zaveznikom. Nemška vojaška oblast bi že davno Mercierja lahko postavila pred vojno sodišče. Ali z ozirom na katoliški svet je pregledala vse njegove grehe in mu pustila popolno svobodo. Pustila ga je celo odpotovati v Rim in zopet vrniti se. Papež je zavzel napram svojemu kardinalu Mercierju pravo nepristransko stališče. Povedal mu je v suhoparnih prijaznih besedah, da se katoliška cerkev ne more postaviti na to ali ono strankarsko stališče. Dosegel torej Mercier v Rimu ni ničesar. Zato pa je potem po Italiji hujskal in držal govore, ki bi jih sicer niti angelska potrpežljivost ne pretrpela. In ko je prišel domu v od Nemcev zavzeto Belgijo, nadaljeval je vkljub vsem objubam iz Rima svoje delo. Zdaj seveda je postala merica polna. Nemški komandant in gubernar poslal je kardinalu Mercierju kot nekako zadnje svarilo sledeče pismo:

„(K.B.) Z Vašim novim pastirskim listom Vaša Eminenca niste se ne le od poklicane strani danim objubam nepokorni pokazali, marveč ste zopet poostreli svoje razmerje k okupacijski sili. Samoumevno Vaši Eminenci ne bode nikdo branil, posredovati vernikom to, kar jim hoče Sv. oče po Vaših ustah sporočiti. Ali v pastirskem pismu imate dolga politična razmotrivanja, proti čemur odločno protestiram. Naravnost nemogoče zagovarjati je, ako Vaša Eminenca na dejstvu nasprotujoči način neopravičene nade glede izida vojne budite. Pod temi razmerami bodem nasproti moji dosedanji potrpežljivosti odsele vsako pod varstvom verske prostosti narajeno politično delovanje in razširjenje sovraženja misljenja brez milosti zasledoval, kakor je to moja dolžnost. Ako sem doslej prestopke duhovnikov Vaše Eminence v kaznovanje cerkveni disciplini izročil, moram zdaj s tem ponehati, kajti Vaša Eminenca sama dajete primero nepokornosti. Vsled tega se od Vašega

vpliva ne more ničesar več pričakovati. Moram sklo mlad in bolj Vaši Eminenci moralno odgovoriti, rani došla zato pripisati, da je toliko duhovnikov razbo polnoma dobi deloma tako težke kazni. V bodoče ne bo preskr trpel, da bi Vaša Eminenca pod zlorabo visokih na vashi cerkveni obleki dožnjega spoštovanjali tudi tično hujskarijo širili, za katero bi se me em vojne posamezni mešan zagovarjati. Svarim Vašo E posredova nastopiti i nadalje s političnim delovanjem“.

Nemški gubernar bode že znal duhovni evljarji it hujskača ukrotiti. Na vsak način so taki njem vojr žalostni za katoličanstvo, ki pod njimi vo jo na gle trpi. Skrivati se jih ne more, kajti resni dajo cen na dan.

Kar se pa nas tiče, znali bomo se toliško verstvo združiti z ljubeznijo in r do domovine, pa če je še toliko cerkveni ločene s janstvenikov v službi sovražnega frames

Vojna s Portugalsko

Kakor že poročano, sta Nemčija in Ogrska od Anglije podkupljeni Portugalsko povedali vojno. Prinašamo danes sliko ne

Dr. Fr. Rosen, zuk. Gesandter in Lissabon.

poslanika v Lissabonu dra. Fr. Rosen ali Be od leta 1912 nemško državo na Portuganjo. Ali zastopal.

Razno.

Kdo je kriv visokih cen kave? Trave, kavo, cesarski svetnik Feigl piše v „Zaple Extrablattu“ o draginji kave tako-le: „dolfu ničem pomanjkanju na zalogah kave neji zloč biti govora. Po moji cenitvi znašajo drža strijske zaloge kave najmanj 20 000 jaska z ljev (en žakelj 60 kil). Kar položaj pemožen in pohojša, je postopanje špekulantov je tan navičajcev cen, v katerih rokah so. Kje nakopičene. Policija naj bi ne le pri speda rgu marveč tudi v stanovanja špekulantov pogoti kon Kot dokaz za pravilnost mojega mnenjical, povem le sledeči doživljaj: Dne 25. februar 50 oferial mi je neki agent imenom Wassen Mla v zastopstvu nekega gotovega Friderika a sta wurm santos-kavo po K 750 za kilo. h, da sem mu, da naj popoldne vzorce priuesse. lettersd prišel, telefoniral sem drugo jutro g. Goldwon. Ho zakaj mi ni poslal vzorcev, odgovoril idalo s kave ne more več po K 750, marveč Miel K 780 prodati. To postopanje me je takekaric burilo, da sem napravil naznanilo zaradi dni z janja cen, ker je bila za to zvišanje cen. Sm čista želja po profitu merodajna. O usodi u b naznanila doslej nisem ničesar izvedel. Ta isoma wurm je vse mogoče blago, kakor žajfško za marmelado, čebulo, šokolado itd. po celih pušča nih nakupil. Nimam nič proti temu, ak Zap reelni trgovci primerni dobiček; ali široča riščanje občinstva, kakor se bdnja navijanju cen prikavi — zdaj seje v tava za najslabšo santos-kavo že 10 kron urja To za kilo — bi oblastne smela trljpa. Vem, da je kavina cena v Amsterdamu navokati ali kava, ki so jo kupili špekulanti, koš Vinog je k večjem 6 kron za kilo; po: Om odločbi kasacijskega dvora pa ni tržna cenajerske rodajna za obsodbe zaradi navijanja cen, bile več pridobitveni troški“. — Tako piše množinc sam v velikem s kavo kupuje, ki se torogoe tovo na to stvar razume! Pripomniti ni m po tem besedah ničesar!

Oddaja vojnih črevljev. Namestnik Madno grof Clary und Aldringen je uvedel akovvzroč nabavo vojnih črevljev z lesenimi podplat, ebno, jo povsodi na Štajerskem, kakor je sklepakup mnogoštevilnih naročil, zelo odobrava. Vr izi vrsti je namestnik hotel doseči, da po moč se ustreže željam okrajnih šolskih oblastev, kmetih šolskih svetov in šolskih vodstev, da se pra tam

celo bi šolsko mladino z vojnimi črevlji. Dosedaj od te strani došla naročila bodejo v najkrajšem času popolnoma rešena. Kakor hitro bo šolska mladina preskrbljena z obutilom, bodejo lahko dobivali tudi drugi krogi prebivalstva na Štajerskem vojne črevlje z lesenimi podplati in sicer a posredovanjem preprodajalcev na vseh večjih krajih v deželi. Trgovci, kupčevalci z obutilom, čevljarji itd., ki se nameravajo baviti s prodajanjem vojnih črevelj, so povabljeni, da se obrnejo na glavno pisarno c. kr. namestništva za oddajo cenih potrebnih v Gradcu (Hauptkanzlei der k. k. Statthalterei für die Abgabe billiger Bedarfsartikel in Graz), Bürgergasse 2, II. nadstropje. Za vojne črevlje z lesenimi podplati so določene sledeče, tudi na črevljih samih razvidne cene: K 6-60 za št. 25 do 30, K 8-20 za št. 31 do 35, K 10-30 za št. 36 do 39, K 12-80 za št. 40 do 46. Črevlji so iz dobrega naravnorjavega usnja in imajo lično obliko.

Od železnice. Od 26. marca 1916 naprej bode mali podnevni vlak („Gigerl“), ki odpelje ob 1. uri 50 minut iz Maribora, v Pragerhofu na podnevni brzovlak iz Dunaja čakal; vsled tega bodo imeli vsi iz Gradca in Dunaja prihajajoči brzovlakni potniki zvezo s Ptujem.

Kdo je vjel Essadovo ženo in hčerko? „Grazer Tagblatt“ piše: Medtem ko se je zvičajni Essad sam v zadnji uri še vjetništvu odtegnil, dosegla je ta usoda njegovo soprogo in hčerko. Graški visokošolec Ant. Steinbäcker dobil je povelje, da naj te dve ženski vjame. Izvršil je to nalogo ne samo v polno zadovoljstvo svojih predstojnikov, marveč je razvil pri tem tudi toliko vojaške dostojnosti ter viteštva, da mu je hvaložna hčerka Essada, gospodična Veli Beg podarila jako lepega, fino sedlanega konja. Ali kadet je imel že enega osla za prtljago; v svojo veliko zadrego ima zdaj „dve zverini“. Pri temu je pač še sreča, da mu lepa Veli Beg ni podarila še njeno srce, kajti potem bi bil prišel revež v grozovite politične zmešnjave.

Zaplenjeno premoženje. Proti pisatelju dr. Endolfu Broda teče sodnijska preiskava zaradi zločinov po §§ 65a in 58 c. k. p. V varstvo državnih zahtevkov je deželna sodnija duhovnika zaplenila vse v Avstriji se nahajajoče premoženje dra. Brode. Mož se nabaja v Švici in je tam kot sociolog ter pacifist delaven.

Kje tiči kava? V občinskem svetu v Salzburgu naznanili je župan, da gredo zaloge kave proti koncu. Pri temu je občinski svetnik Kaigl zaklical, da leži v magacinu spediterja Wildenhofa 50 vagonov kave za gospoda Arnsteina...

Mlada postopača. V Unterdrauburgu bila sta dva 11- in 13-letna dečka vjeta. Rekla sta, da sta bila preje pri neki posestnici v Mettersdorfu pri Murecku. Tej sta ukradla 120 kron. Hoda sta priti na južno-zapadno fronto. Oddalo se ju je oblasti.

Mleko z lugom mešala je v Splitu neka mlekarica. Okrajna sodnija jo je zaradi tega na 14 dni zapore obsodila.

Smrtna nezgoda. Hlapec Jakob Kilzer v Stubenu na Koroškem podiral je z dvema Rusoma drevje. Drevo je padlo nanj in ga tako težko ranilo, da je kmalu nato umrl. Nesrečnež zapušta vdovo in pet nepreskrbljenih otrok.

Zaplenjeno premoženje veleizdajalcev. Kakor poroča uradni list „Prager Zeitung“ je deželna sodnija zaplenila vse premoženje zaradi veleizdaje v preiskavi stoječih sledečih oseb: profesorja Tomaž Masaryk iz Prage, posestnika mlina Jožefa Dürich v Kloster a. d. Isar, advokatskega kandidata dr. Leva Sycharva v Vinogradih.

Omejitev nakupa sladkorja v mestih. C. k. štajersko namestništvo razglasa: Sladkorne karte, so bile 19. t. m. izdane, glasijo se na porabno množino 1 kilograma za eno osebo in 4 tedne. Mogoče bi bilo vsled tega, da porabitelji vsi njim postavno pristojno množino 1 kile takoj v začetku prvega tedna nakupijo. Z ozirom na še vedno vladajoče pomanjkanje sladkorja, ki jo povzročajo večinoma transportne težave, je potrebno, da se v večjih porabnih središčih hipni nakup večjih množin sladkorja prepreči. Ravnoar. kar iziši deželni postavni list odredi vsled tega, da se od 19. marca pa do 15. aprila 1916 v mestih Gradec, Maribor, Celje in Ptuj na tam stanujoče kupce v enem tednu ne

več kot četrt kile sladkorja na vsako predloženo karto proda. Ta odločba velja le za tam nastanjene kupce; nakupi kmetijskega prebivalstva pa niso omejeni. Politične oblasti zamorejo tudi v drugih mestih, trgih in industrijskih središčih to odredbo uveljaviti.

Umrli je v Ptuju dne 22. t. m. veletrgovec V. C. Schwab. Zadel ga je kap. N. p. v. m.!

Ustrelil se je v Pirichovi tovarni v Ptuju vojaški pek Gjuko Grozden, doma iz Bosnije. Zadel se je s strelom iz službene puške v trebuh. Težko ranjenega so odpeljali v vojaško bolnišnico, kjer je čez par ur pod groznimi bolečinami umrl. Vzrok samomora je baje ta, da je dobil nesrečnež od doma pismo, da njegova žena z drugimi moškimi občuje.

Bajonet. Infanterist Andrej Cep iz občine Ptuj ska gora pri Ptuj bil je na setnem dopustu. Dne 19. marca se je skregal s tamošnjim posestnikom Andrejem Rodošek. Cep je potegnil bajonet in je Rodoška sunil enkrat v trebuh, kjer mu je mreno pretrgal, enkrat v hrbet in enkrat v roko. Smrtonesvarno ranjenega Rodoška so odpeljali v deželno bolnišnico v Ptuj. Cepa pa so izročili vojaški oblasti.

Od vlaka usmrčen. 34-letni postajni mojster južne železnice Radolf Rebel padel je preteklo soboto med Judendorfom in Gratweinom iz vlaka in prišel pod kolesa, ki so mu levo nogo odtrgala. Vlak se je takoj vstavil. Rebela so prepeljali v graško bolnišnico. — Dne 18. t. m. stal je v Mariboru neki vlak z delavskim oddelkom. En delavec je zapustil vlak, ki pa je takoj potem zopet pričel voziti. Delavec je skočil na že vozeči vlak. Pri temu pa je padel tako nesrečno, da je prišel pod kolesa, ki so mu šla čez vrat in so mu glavo od trupla odrezala. Grozno razmesarjeno truplo so odpeljali v mrtvašnico.

Papež proti političnim pridigam. Začetkom posta sprejel je papež Benedikt XV. po stari šegi postne pridigarje in župnike Rima v slavnostni audijenci. Papež je zapričel svoj nagovor z blagoslovnim izrekom, da se naj Gospoda ne ima samo v sren, marveč tudi na ustnicah. To daje pozitivno in negativno zapoved. Pridigar naj govori o Gospodu in o ničem drugem. Grajati se mora one, ki se pečajo na prižnici z necerkvenimi predmeti, ali pa ki cerkvene stvari s posvetnimi združujejo. Tako se lahko zgodi, da bi verniki tja šli, njih besede poslušati, bolj da bi izpoznali politično mnenje duhovnika, nego da bi izvedeli resnice vere. Da se varujejo teh napak, morajo pridigarji Boga oznanjevati, ne pa sami sebe. Le tako se da preprečiti, da se pri političnih nasprotjih popravljaj, kar graja apostol Pavel pri korintovski občini, da vsak pravi: Jaz sem Pavluza; jaz pa Apolla; jaz zopet Kajfaza, jaz pa sem Krista. Ne oseba tistega, ki pridiguje, temveč samo Kristus mora biti na ustnicah tistega, ki se peča s tem duhovniškim uradom. Pridigar naj ne oznanjuje katerikoli evangelij, marveč le božjega. To pa se naj zgodi: častno, primerno, plodonosno.

Nemščina uradni notranji jezik. Poročali smo svoj čas, da se je tudi na Češkem vpeljalo strogo nemščino kot uradni notranji jezik. To zadavni odlok namestnije na vse oblasti se glasi tako-le: „Uradni jezik deželnooknežnih policijskih in političnih oblasti v notranji službi in v prometu z drugimi državnimi oblastmi, uradi ter organi je nemščina. Ravno sedanje vojne razmere pokazale so nujno potrebo, da se na vsak način na tej uredbi drži, ki leži edino v državnem interesu in ki ne zametuje nobenega drugega jezika. Spominjam torej na veljavne določbe, da se natančno po njih ravna, in napravim gospode uradne predstojnike za strogo držanje teh predpisov osebno odgovorne. Nadzorovalne gospode prosim, da se naj pri inšpekcijskih in tudi drugače posebno ozirajo na jezikovno rabo podrejenih okrajnih oblasti in da mi naj opazovane napake vedno takoj naznanijo“.

Sadite krompir! Deželni kulturni inšpektor štajerske namestnije razpošilja sledeče opombe: Vsled pomanjkanja na mnogih življenskih sredstvih ima krompir temveč vlogo, ker je obenem najcenejše redilno sredstvo. Prešlo se

je tudi do tega, da se rabi krompir kot nadomestno sredstvo za moko pri proizvodnji kruha. Pri pomanjkanju krepilnih krmilnih sredstev je krompir tudi za vzdržanje živine največjega pomena. Žal, da se na Štajerskem razmeroma prav malo krompirja prideluje. Da stojimo v preskrbi kolikor mogoče na lastnih nogah, naj bi si stavljal vsak kmetovalec v tej spomladi kot nalogo, da nasadi več krompirja kakor lansko leto. Ako bi se ta nasvet splošno vpošteval, bi ne bilo nobenega pomanjkanja krompirja v deželi in pridobili bi mogočno pomoč pri vzdržanju v vojnem času.

Cesarsko darilo. Cesar je podelil kmetovalcu Simonu Sellemond v Feldthurnu na Tirolskem, katerega devet sinov stoji v vojni, darilo iz lastnih sredstev v znesku 600 kron ter srebrno žepno uro z imenom cesarja.

Pri rojstvu 21. otroka umrla. Iz Zirla se poroča, da je tam umrla 44-letna trgovka Rozina Monz. Bila je dvakrat omožena. V prvem zakonu je imela 14, v drugem pa 7 otrok. Bila je že s 14 leti mati. Pri rojstvu 21. otroka je umrla. Tudi otrok je prišel mrtav na svet.

Strogo nadzorstvo mladine. Iz Kölna na Nemškem se poroča: Takajšnja izredno vojno sodišče obsodilo je 24 mladih oseb v starosti od 13 do 15 let, ki so se proti oblastveni odredbi zvečer na javnih prostorih zadržali, so tam kadili in gostilne ter kino obiskovali, vsacega na 10 mark globe ali 2 dni zapore. V nekem drugem slučaju bil je neki pomožni delavec, katerega nedoletna hčerka se je vkljub svarilu zvečer na javnih prostorih sprehajala, na dva tedna zapore obsojen. — Tako je prav! Tudi pri nas bi bile take odredbe v interesu npravnosti velepotrebne, kajti drugače bode mladina res popolnoma posurovela.

Prestolonaslednik na Sočini fronti. Ces. kr. kor. urad poroča z dne 20. marca: Iz vojnootiskovnega urada se naznanja: Prestolonaslednik feldmaršallajtnant in viceadmiral nadvojvoda Karl Franc Jožef napravil je v zadnjih dneh natančni ogled etapnih uredb ob Sočini fronti. Prestolonaslednik pustil si je porsod natančna pojasnila dati in ni štedil s svojo hvalo glede brezhibnega in primerne funkcije iniranja vseh uredb etapne službe. Tudi več bolnišnic je bilo obiskanih, v katerih je nadvojvoda bolane in ranjene nagovoril in z besedami tolažbe ter spodbujanja razveselil.

Nepoboljšljiv. Iz Maria-Saala na Koroškem se poroča: V zadnjem času so se izvršile okoli Karnburga razne tatvine. Sum se je obrnil na zaradi tatvine že opetovano, enkrat celo s 7-letno ječo predkaznovanega čevljarja Adalberta Roskopf, ki je izvršil tudi nekaj poneverb. Oddalo so ga deželni sodnji.

Ušel je neki 9 letni Matija Str. iz Radentheina na Koroškem. Dečka so v Fresachu čez par dni zasačili.

En milijon mark za vojno oskrbo. Nemški tovarnar Krupp v Bohlen-Halbach v Essen daroval je en milijon mark za vojno oskrbo.

Dva Rusa na smrt obsojena. Sodnijska inšpekcija jetniškega tabora 17. armadnega kora v Danzigu na Nemškem obsodila je ruska vojna vjetnika Mihajlova in Bajgolova na smrt. Rusa sta avgusta lanskega leta v taboru vojnih vjetnikov v Hammersteinu črnovojnika Kretschmerja umorila.

Cenjenim odjemalcem na znanje!

Strahovita vojna, v kateri živimo zdaj že toliko časa, je dokazala na najjasnejši način

velikansko važnost dobrega časopisja.

Ja v tem oziru zamore pač „Štajerc“ reči, da mu ni bilo treba v tej vojni nobene spremembe, da je i sedaj zamogel ostati dosleden svojim ciljem in svojemu programu.

„Štajerc“

je bil vedno zvesto avstrijskega, štajerskega in koroškega mišljenja. On se je vedno odločno boril proti zapeljivcem ljudstva, ki so s fraza-

stimi obljubami in lažni hoteli raztrgati naše starodavne kronovine ter s tem razrušiti temelj premili naši Avstriji. Ko je tudi v naših krajih dvigala svojo strupeno glavo panslavistična gonja, ko se je vpilo, da so Srbi in Rusi naši „bratje“, takrat je naš „Stajerc“ odločno zagovarjal patrijotično avstrijsko stališče. In vsak poštenjak mora reči, da si je s tem „Stajerc“ stekel velike zaslugе. Dosledni

avstrijski list

smo bili in ostanemo! Ravno zaradi tega smo tudi zlasti v zadnjih časih pridobili toliko novih odjemalcev in naročnikov. Vsakdo pa mora priznati, da je naš list najbolj podučljiv in odločen zagovornik kmetskega, delavskega ter obrtniškega ljudstva. Zato je tudi „Stajerc“ na bojiščih kakor doma najpriljubnejši list.

Pa še nekaj: „Stajerc“ je tudi najcenejši list! In v teh težkih časih splošne draginje ima to tudi veliki pomen. V zadnjem času pa so se cene papirja grozovito zvišale. Gre se tukaj za zvišanje cen od 60 do 120 procentov. „Stajerc“ ni hotel nikdar dobička delati; ali s tem zvišanjem papirnih cen je naravnost prisiljen, da tudi svoje cene nekaj zviša. Za sedaj smo sklenili, da zvišamo le ceno posameznega lista v mali razprodaji za 2 vinarja, tako da bode stal „Stajerc“ od 1. aprila naprej namesto 8 vinarjev, 10 vinarjev. Za sedaj smo pustili ceno naročnine popolnoma nespremenjeno. „Stajerc“ stane torej na leto samo 4 krone, kakor je to tudi doslej koštal. Drugi listi, n. pr. „Slovenski Gospodar“ stane že dolgo časa posamezni izvod 10 vinarjev. Mi smo torej, prisiljeni od naravnost ogromnih cen papirja, šele zdaj izvršiti malenkostno zvišanje, ki so ga drugi listi v prid svojemu žepu že davno izvršili.

Prepričani smo, da bodejo naši čitatelji to zvišanje, katerega pač nikdo ne bode občutil, radovoljno sprejeli. Naše geslo ostani torej:

„Zvestoba proti zvestobi!“

Uprava „Stajerca“.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. marca v Brežicah (svinjski sejem); v Obdachu*; pri St. Mibaelu nad Leobnom (samo konjski sejem).

Dne 26. marca v Dobovi*, okr. Brežice; v Lipnici*; na Teharji*; okr. Celje; v Wiesnu, okr. Ivrica; v Weiznu*; v Fürsterfeldu*; v Schladingu*; pri Sv. Štefanu*, okr. Leoben; v Tillmitschu, okr. Lipnica; v Neumarktu.

Dne 28. marca v Judenburgu*; v Ormožu (svinjski sejem); v Murau; v Gradcu (s porabno živino).

Dne 30. marca v Gradcu (s klavno živino).

Dne 31. marca v Rogatcu (svinjski sejem); v Oberwölzu*; v Gradcu (s klavno živino).

Dne 1. aprila v Brežicah (svinjski sejem); v Slovenjem Gradcu*; v Altenmarktu*, okr. St. Gallen.

Dne 2. aprila v Grateinu, okr. Graška okolica.

Dne 3. aprila v Fernitzu*, okr. Graška okolica; pri St. Pavlu pri Preboldu*, okr. Celje; v Stainzu*; v Friedbergu*; v Waltersdorfu*, kraj Hartberg; pri Sv. Ani na Aigen, kraj Fehring.

Dne 4. aprila v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Fehringu*; v Celju*; v Gradcu (s porabno živino).

Dne 5. aprila v Gabersdorfu*, okr. Lipnica; v Lučanah*, okr. Arvež.

Dne 6. aprila v Gradcu (s klavno živino).

Vporaba trtnega lesa kot krmilo.

Vsled otežkočenih inozemskih dobav je pri poljedelcih pomikanje krmil, ki jih sili za prehranjevanje živine vporabljeni nadomestne snovi, ki se v časih, ko je dovolj beljakovine vsebujočih krmil, sicer manj uvažujejo, pri sedanjih razmerah so pa primerno sredstvo za pomnoženje zalog kreme.

Tako izborna nadomestna krmila, ki se lahko nabavi in predeluje brez velikih stroškov in je na razpolago v velikih množinah, so odrezane trte, ako jih primerno pripravimo.

Enoletna trta vsebuje v svojih cevih in zvrnatih žilah mnogo redilnih snovi, ki jih porabi trta v spomlad pri prvem poganjanju. Ako se razreže trtni les, ki odpada pri obrezovanju, ter se potem stolče in zdrobi, je kot nadomestilo za seno prav dobro vporaben za krmiljenje živine. Primerno zdrobljen in raztolčen trtni les vžvajo živali prav radi, in ga lahko dajamo, ako razmere k temu silijo, tudi brez druge kreme. Kot dnevni odmerek za veliko žival srednje žive teže se priporoča 15 kg stolčenega trtnega lesa. Primerno je dnevni odmerek znižati na približno 10 kg, boljše še na manj in poleg tega polagati seno, repo ali druga krmila, torej suho krmno le deloma nadomestiti s stolčnim trtnim lesom.

Zelo priporočljivo je, predelano snov okisati s tem, da se po posameznih plasteh steptan trtni les poskropi s slano vodo (55 kg soli na 100 kg trtnega lesa). Ako se sveže odrezan trtni les ne more takoj pripraviti, tedaj se priporoča, ga na senčnatem kraju v večjem kupu steptati. Na ta način se hrani svež do pozne spomladi in se le malo posuši.

Za pripravljanje trtnega lesa za krmilne namene služijo stroji, za raztolčenje trtnega lesa v vlakno, (Rebholz-Zerfasermaschinen), ki jih izdeluje tvrdka Rudolf Sack, Dunaj II./3, Kronprinz Rudolfstrasse 36.

Poljedelsko ministerstvo je že leta 1908 opozorilo na pomen vporabe trtnega lesa za krmilne namene in dalo na razpolago več strojev za raztolčenje trtnega lesa v krmilne namene, ki jih ženemo z roko ali pa so na motor.

V tukajšnjem upravnem ozemlju so taki stroji v sledečih krajih:

Bizelsko, Malos Janez (obratovanje na vitelj); Videm, Josip Šribar (na vitelj); Makole, Bogina Josip (na motor); Pekre, občina (na motor); Grad Slivnica, občina Fram na (motor); Cirknice, Engelbert Stigler (na motor); St. Barbara v Halozah občina (na roko); Jurovec, občina Tržec pri Ptuj (na motor); St. Lovrenc, občina (na vitelj); Veličane, občina (na roko); Vuzmetinci (na motor); Podgradje (na motor); Tiasko (na roko); Stoprce, Vrabec Ignac (na roko); Konjice, grajščinsko ravnatelstvo (na roko); Ormož, mlin Konrada Wernig (za motorski obrat); Ivanjkovci, kmetijska podružnica (na roko in vitelj); Sveti Križ pri Mariboru, občina (na vitelj); Gornja Sv. Kungota v Slovenskih Goricah (na motor).

Ta opomin in pospeševanje te vporabe trtnega lesa po poljedelskem ministerstvu se je svoječasnno, ko je bilo drugih krmil več kakor danes, praktično izrabljalo le na malokaterih krajih.

V ožigled sedanje pichosti krmil se pa priporoča, da pridemo nazaj na svoječasnno akcijo.

Političnim podoblastvom se po odloku c. k. poljedelskega ministerstva z dne 31. januarja 1916, št. 4431,

ukazuje, da z vsemi sredstvi posebno s tem, uradnih dneih občinske predstojnike poučujejo, da to, da se trsi les kot krmilo primerno izrabljajo, se v resnici vporablja v uporabo strojev za istega.

Zadnji telegrami

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 23. marca
radno se razglaš:

Na vseh treh bojiščih nob posebnih dogodkov.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 23. marca.
B.) Iz velikega glavnega stanš (Scheit) do poroča:

Zapadno bojišče. U. Alex. Rose
pri gozdu od Avocourta dec, Eli
je z zavzetjem francoskih postoj Najb
na visocinah južno-zapadno
Haucourta izpopolnjen. Vkupeje
lo se je 450 Francozov, zere
ostalem ni splošna bojna slika „Šta
bene spremembe doživela.

Vzhodno bojišče. S
glavno napadalno delovanje m
vili so Rusi na včerajšnje več
in ponočne ure. Večkrat sunil
z močnimi silami proti naši po
janki ob mostičju od Jak
stadta na obeh straneh želez
Mitava-Jakobstadt, štirikrat pa
ti naši črti severno od Wid
Medtem ko so na fronti seve
zapadno od Postawy — se vrs
je število vjetih Rusov (prašanje
raslo na 14 oficirjev
889 mož — pač vsled izve
krvavih izgub od večjih napada
poskusov odnehali, naskočili so
tovano med jezeroma Naros
Wiescniew. Visoka vpo
na ljudeh in municiji tudi v
napadih in večkratnih posame
podjetjih na drugih krajih Ru
ni prinesla niti najmanjšega do
napram neomajljivi nemški obra

Balkansko bojišče.
benih posebnih dogodkov.

Obsojeni veleizdajalci.

Kakor poročajo listi iz Dunaja, so b
Zdenek Kvitek, Stepanka Lumerova
ment Kuta, Jožef Kolouch in Jan P
od vojnega sodišča zaradi razširjenja neke
leizdajalskega spisa obsojeni na sm
kazen pa se je milostnim potom sprema
10 do 15 let težke ječe. Veliko
oseb, ki so vedele za zločin obtoženih, p
tega oblasti naznanile, bilo je obsojenih
do trileta ječe.

Italijanski ministri v Parizu.

K.-B. Pariz, 21. marca. „Petit Pa
izve iz Rima: (Italijanski) ministerski p
nik Salandra in minister zunanega
nino bodeta v soboto dopoldne v Par
tova in v nedeljo zvečer tja dospela. P
njo soboto se bodeta zopet v Rim povr
magaj“ in

Vkljub temu, da se je Grška v tej svetovni vojni izjavila nepristransko, so angleški in francoski naši sovražniki ednostavno zasedli važne dele njenegega ozemlja, kar se jim je v vojaškem oziru zdelo potrebno. Grška je sicer protestirala, ali za naše sovražnike ne pomeni pravica nič drugega nego raztrgani kos papirja. Med drugimi kraji so ti zatiralci svobode zasedli tudi fort Kara-Burnu,

Das Fort Kara-Burun

ki je grška last in katerega sliko s tem pri našamo.

Naznanilo.

Napram sovražnostim od strani konkurence naznanjamo tem potom gospodom kmetovalcem, da smo prej kot slej v položaju, dobavati naše izborni znane mlečne centrifuge

Original-Melotte.

Obenem opozarjamo lastnike Melotte-seperatorjev nato, da zamoremo vse nadomestne dele, gumijeve zatvorbe, olje itd. v kakor doslej dobri kakovosti oddajati; stojimo vsem kakor vedno tudi zdaj z nasvetom in dejanjem na razpolago.

Melotte-tvornice, Dunaj IV., Mayerhofgasse 16.

S 1, $\frac{2,316}{3}$

Konkurzni edikt.

Konkurzna otvoritev o premoženju odprte trgovinske družbe, vpisane pod firmo »Brüder Leitner« v St. Veitu, ter o premoženju jamstvo imeti družbenikov Tomaža Leitner, trgovca, in Rudolfa Leitner, sedaj v vojaški službi.

Konkurzni komisar c. k. deželni sodni svetnik in sodnijski predstojnik Alfons Reddi, c. k. okrajne sodnije St. Veit.

Oskrbnik mase dr. Johan Spöck, c. k. notar, St. Veit.

Prvo zborovanje upnikov v izvolitev upniškega odbora, oziroma v stavljenje predlogov za imenovanje družega oskrbnika mase pri c. k. okrajni sodnji St. Veit dne 28. marca 1916 dopoldne ob 10. uri.

Konkurzni upniki imajo potrdila o resničnosti svojih zahtevkov seboj prinesiti. Pri isti sodnji so zahteve upnikov, tudi ako so zapletene v kak pravni spor, do 22. aprila 1916 naznaniti. Upniki, ki pozneje naznanijo, zamorejo dobiti odmerjene vsled tega nastale stroške; preje pregledanim zahtevam se ne morejo upirati in ostanjejo s svojimi zahtevami pri prejšnjih razdelitvah nevpovedani.

Obravnavajo za pregledanje zahtev pri c. k. okrajni sodnji dne 6. maja 1916 dopoldne ob 10. uri. Inozemski upniki imenovati morajo v tuzemstvu stanujočega pooblaščenca za sprejemanje; drugače se jim imenuje takega na njih nevarnost ob 10. uri.

Kdor ima stvari skupnih dolžnikov spravljene, mora to oskrbniku mase naznaniti.

Nadaljne objave v konkurznem postopanju pridejo v uradni list »Klagenfurter Zeitung«. Vsled sklepa c. k. deželne nadsodnije Gradec od 11. marca 1916. G. Z. R. I 27/16/1.

C. kr. deželna kot trgovska sodnja v Celovcu oddelek IV, dne 13. marca 1916.

181 (Podpis).

Komi

se išče za železno trgovino, tudi od stroke za mešano blago, ki je nekaj v železu več, zmožen obeh deželnih jezikov, vojaščine prost, ako mogoče od dežele, z dobrimi spričevali. Ponudbe na firmo J. N. Kautzhammer, Friedau (Ormuž).

Proda se lep mali vinograd

popolnoma brez bremen in dolgov v ormožki pokrajini z vili podobno gosposko hišo in popolnoma novo viničarijo v jako lepi legi za 11.000 kron v gotovini. Natančneje pove iz prijaznosti šparkasa mesta Brežice ob Savi. 133

Potovalni fotografi pozor!

Fotografski aparat, t. zv. »amerikanska čudežna kamera«, ki daje na lici mesta v 1 minuti gotovo sliko, se zaradi pomanjkanja časa proti kolesu (Freilauf) zamenja. Aparat je komplet in daje lep dohodek. Ponudbe na Josef Turin, kolodvor, Celje. 134

Lepo brejo kravo in telico

proda pri vinogradu v Majpergu 124
Leop. Slawitsch, trgovec v Ptuj.

500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja ocesa, brada-iztrebilo korenin — Ria-balzam vice, trdo kožo ne odpravi brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim pismom vred K 1.—, 3 posodice K 2.50, 6 posodic K 4.50. Štotoz zahvalnih in priznanjevalnih pism. 94
Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/326, Ogrsko.

Rezne trte

amerikanske, se oddajo najceneje od trsnega nasada v Savinski dolini na Štajerskem. Herrschaft Herberstorf bei Wildon in Steiermark.

Mlin

s 4 autom. hodi, vodni in motorni obrat, da se v najem. Vpraša se pri lastniku Josef Aschenbrenner, mlinar na Ptujski gori pri Ptuj.

Koreninske trte

„Riparia portalis“ 102
dobjo se pri kmetijskem društvu landwirtschaftl. Verein v Ptuj, takoj za graščino Ober-Pettan.

Ako želite dobre ure za bojišče ali dom, potem se obrnite na znano urko f. Maks Böbel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/51. Vask čitatelj našega lista dobi od zgorajšnje urke f. na zahtevo veliki glavni katalog s 8000 podobami o vseh vrstah ur in zlatoga blaga nastoj in poštnine prosto.

Ako vam je Vaše zdravje drago, potem čitajte današnji Lyscof-inzerat in zahtevajte zanimivo knjigo »Kaj je higijena« zaslonj in franko od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Rane na raznih delih trupla mnogokrat tudi po popolnem ozdravljenju še bolijo. V takih slučajih naj se ne rabi notranja, hitem škodljiva sredstva, marveč naj se vzame le zunanji, boljši, bolečine odpravljajoči Fellerjev rastlinski esenci fluid z zn. »Elsa«-fluid. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). O blagodejnem, bolečine odpravljajočem vplivu tega domačega sredstva obstoji mnogo čez 100.000 zahvalnih pism. Tudi Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. »Elsa«-kroglice se zamore obeneb naročiti. 6 školjke 4 K 40 h. (vt.)

Les

pravega kostanja in hrasta v ploh (Scheit) do 1 m 20 cm dolgih franko vagona se kupi. Ponudbe na Alex. Rosenberg, Gradec, Elisabethiner-gasse 6. 111

Najbolje se kupuje pri inzerentih „Štajerca“.

Pridna 120

gostilničarka išče gostilno najraje na račun. Ponudbe se prosijo na Marijo Wrabl, Slivnica pri Mariboru.

Delavski ljudje proti prostemu stanovanju in deležu na polju, se takoj sprejmejo. Vprašanja na gospo Marijo Veršič, posestnica na Bregu pri Ptuj. 126

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klalnice in pinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo. Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Dekle

za vsa domača dela, ki mora pomagati tudi v prodajalni žganja, se takoj sprejme. 135

Maks Straschill v Ptuj.

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti in rokavi odpravi tekem 5 minut dra. A. RIX odstranjevalec las, gar. neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena doza za K 4'40 zadostuje. Pošlje se strogo diskretno. Nos. dr. A. RIX labor. DUNAJ, IX., Liebknechtgasse 6/K. Zaloge v Mariboru: lekarna pri »angelju varuhu«, lekarna »Marija pomagaj« in parfumerija Wollram; in Ljubljani lekarnar: pri »zlatem jelu«, v drožerijah A. Kauč in »Adrija«. 108

Denar mačete proč

ako plačujete velike cene za fino likerje, ker morete sami pripraviti najfinije vrste s mojimi ekstrakti. 1 stek. ekstrakta z uporabljenim navodilom za napravo 5 litrov najfinijejše rumna ali »Alt-vatras«, benedikcina, cesarica, kumlova, mogodara, črelnjeva, ananasa, maraskina, vaniljeva, punča, poprovečine, angleške grenčice, kave, kakao, šaržer, dišeča perla, vino, hudega likerja, ališa, brinjeva, jerezinska, slivovka, konjaka K 1-90; 3 steklenice K 4-50; 6 steklenic K 7-50; 12 steklenic K 13-50 franko po povzetju. Ne more se skaziti! Prištev le pri.

JAN GROLICHU, drožerija pri angelu, BRNO 92, Morava.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žeje gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: sušana, jabolenik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec, skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije peleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto rumna in žganja. Saezi z natančnim navodilom stanejo K 5-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dodam 1 povrhu zastoj.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

Dijamanti za rezanje stekla

za steklarje in domače rabo. — Štev. 1 za steklo v oknih K 2-40. — Štev. 2 za nav. močno steklo K 3-60. — Štev. 3 za vse vrste trde stekla K 5-50. — Štev. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za stekla K 8-—. Povzeje 35 vin. več. Za rezino in solidno blago jamči.

JAN GROLICHU, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

Moj kozmetični

petrolej za lase

Delavci v naftarudnikih in petrolejskih rafinerijah ne poznajo nikoli plačati, jaz sem najcenejši petrolej predal v kozmetikum za lase in dosegel z njim najlepše uspehe pri redkih laseh in pri izpadanju las. Dobiva se samo v moji drožeriji »zum wiessem Engel« v Johannessgasse v Brnu. Steklenica stane K 1-—, 6 steklenic K 5-50, 12 steklenic K 10-—. Potnična snaka K 1-50 do K 1-15. Manj kot 2 steklenice se ne pošilja.

JAN GROLICHU, drožerija pri angelu v Brnu 92, Morava.

Framydol

je sredstvo za pomajenje las, ki reče, svetle in sive lase in brado za tajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2-35.

Rydyol je reznata voda, ki živo poroči blede lase. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2-15.

Naslov za naročila.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

500 KRON V ZLATU

če ne odstrani kroma Grolich z srušen spajalnim milom vse solence paze, merage, solence opokline, ogro, obratno rdečico itd. In se obrani kožo mladostno sveto in nežno. Cena K 3-15 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 3-30, 6 porcij K 15-55. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

VARITE PIVO DOMA

po preizkušnem navodilu. Snovi za 25 litrov piva s 50 zamaški 2 K, poštnina 84 vin.; na 5 takih porcij so ena narvke in pošlje poštnine prosto. Naročite torej za več tovarišev.

JAN GROLICHU, drožerija pri angelu, BRNO 92, Morava.

Radeiner Sauerbrunn — Radenska slatina

se dobi v vseh špecerijskih trgovinah. — Generalno zastopstvo za ptujski okraj

Brata Slawitsch, Ptuj

Mayfarth's Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najizbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca.:

Št. 0 — 65 litrov

„ 1 — 130 „

„ 2 — 250 „

„ 3 — 130 „

Ilustrirani katalog št. 845 zastonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71

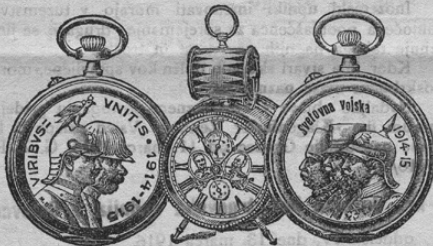
fabriki kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike.

112

Vojna ura in budilnica

Nikel Jeklo Srebro Zlato

Najnovejša vojna ura s 4 cesarji ali dvojnimi cesarskim reliefom „Viribus unitis 1914—1918“. Jekleno ali niklasto ohišje z dobrim anker kolešjem K 5.—, la kval. K 8.—, radij K 10.—, pravo srebro K 14.—, Zepne budilnice K 18.—, radij K 26.—. Primerni usnjati napestnik K 2.— ekstra. Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, nikel ali jeklo, veliki format K 6.—, radij K 10.—, mali format K 10.—, 12.—, radij K 15.—, 18.—, S precizijskim anker-kolešjem K 20.—, 24.—, Cyma K 30.—, Omega K 60.—. Vojna budilnica, zaniklana, 30 cm visoka, z zvoncec K 5.—. Vojna budilnica „Kanona“ budi jako glasno K 6.—. Vojna budilnica „Bobnar“ bobna generalmarš K 7.—, 3 leta garancija. Se pošilja proti vpošiljavi svote in 60 vin. za porto tudi na bojišče.

Prva zaloga vojnih ur

Max Böhnelt

Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27—51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

44

Kupujem

in plačam točno o prejemu po najvišjih cenah

kostanjevi les

od vsake železniške postaje na spodnjem Štajerskem. Franz Kupnik, Konjice (Gonobitz), tudi plohe orehove, jasenove, hruške, lipe, gabre, javorje, jelše in stavbeni les (Bauholz). 110

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.— Tekočina za prsa in pijuče, stekl. 1-20 K. proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K.; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strop za podgane, miši, ščurke à K 1.—, Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 48

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12 50 po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinjši čaj K 2 50, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1.— oddeja A. Sapira, eksport kave in čaja, Tiszabogdan 490. 766

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spritevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 109

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost. hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna K 3-30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8-80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackierergasse 10.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „jelenju“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Brogerie.“

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere si potegne truplo svoje redilne snovi. Ako kri nima zadostno redilnih snovi, potem se organi oslabijo, in tako nastane na ta način cela vrsta bolezni, ki nam otežujejo življenje.

To hudo verigo se mora pretrgati

in to je le v eni točki mogoče, namreč v izreji krvi, v izboljšanju krvi.

Po letu dolgem študiju spisal sem knjigo, v kateri pokažem, kako in na kak način se kri in soka izboljša, izrejo dvigne, bolezni prepreči in odpravi zamore.

Popolnoma zastonj

123

pošljem ta vredni spis vsakomur, ki piše! Tudi podam vsakomur priliko, se o tem prepričati, na kateri način je to mogoče, brez da bi se izdalo zato le en vinar! Pišite pa takoj!

Expedicija Opern-apoteke, Budapest VI., oddelek 473.

Pom

K.B.

očil, ki

bila r

febr